

De arbeidsreserve in het lokale vizier. Take aways en weg vooruit.

Prof. dr. Sarah Vansteenkiste
Coördinator Steunpunt Werk

Sarah.Vansteenkiste@kuleuven.be

@SarahVstk

STEUNPUNT
WERK

KU LEUVEN

Beperkt aantal werklozen, veel niet-beroepsactieven

Per **100** personen (20-64 jaar) zijn er in Vlaanderen in 2022 ...

Vlaams Gewest

- **77** aan het werk
  - **3** onvrijwillig minder werkuren
- **2** werkloos
- **21** niet-beroepsactief, waaronder
  - **2** zoekend, beschikbaar of subjectief werkend/werkloos
  - **6** arbeidsongeschikten
  - **3** huisvrouwen en –mannen
  - **5** studenten
  - **5** gepensioneerd en overig

Bron: Steunpunt Werk op basis van Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium) – EAK; trendniveau 4^e kwartaal 2022

Grote uitval door ziekte. Sterke aanwezigheid van huisvrouwen.

- ▶ 215,000 niet-beroepsactieve arbeidsongeschikten in Vlaanderen
  - Groep arbeidsongeschikten groeit fors aan.
  - Terugkeer naar arbeidsmarkt zeer moeizaam
  - Hoe langer men ziek is, hoe moeilijker de terugkeer
- ▶ 125.000 huisvrouwen tussen 25 en 64 jaar
  - 49 100 55-plussers (40%), waarvan 76% geboren in België
  - 75 400 tussen 25-54 jaar (60%) , waarvan 71% geboren buiten België
  - Meeste geen arbeidswens (98%), geen uitkering (93%), niet gekend bij VDAB (98%)
  - Beperkt aandeel met voorgaande werkervaring

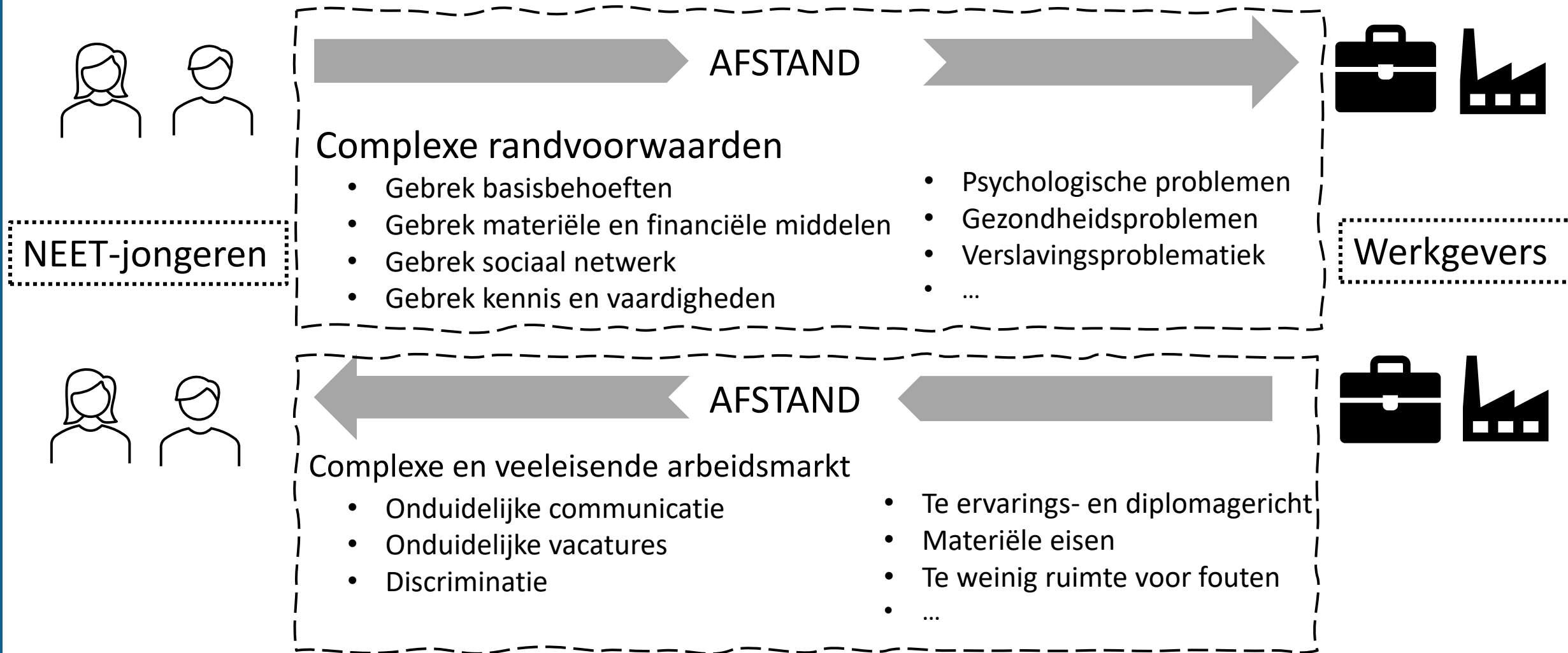
Bron: Vansteenkiste, S, & Sourbron, M. (2023). De niet-beroepsactieven in Vlaanderen ontleed. Een profielschets van huisvrouwen en arbeidsongeschikten. Over.Werk, tijdschrift van het Steunpunt Werk, 1, te verschijnen eind juni

Takeaways uit ons eerder onderzoek

Takeaway 1. Afstand is een wederzijds begrip.

Case NEET-jongeren

Takeaway 2. Ondersteuning is een wederzijds begrip

- ▶ Personen in de arbeidsreserve botsen op uiteenlopende drempels:

- ▶ Werkgevers die arbeidsreserve willen tewerkstellen botsen op uiteenlopende drempels. Er is nood aan:

Bronnen:

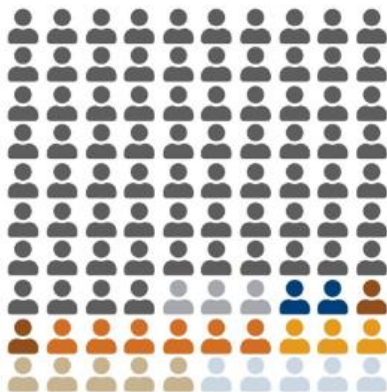
- [Vansteenkiste, S., Sourbron, M., Scholiers, B., Van Onacker, E., De Graeve, P., & De Smet, R. \(2019\).](#)
- [Goffin, K., Sempels, Y., De Coen, A., Valsamis, D., & Vansteenkiste, S. \(2022\).](#)

Takeaway 3. Uitdagingen hebben lokale diversiteit (1/2)

Per **100** personen (20-64 jaar) zijn er in 2022 ...

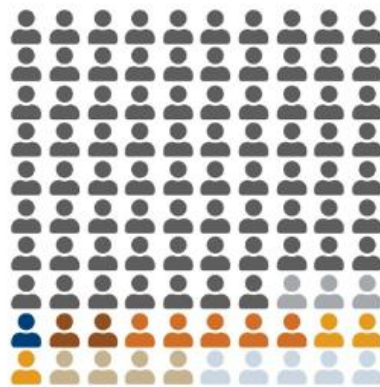
Vlaams Gewest

100

- **77** aan het werk
  - **3** onvrijwillig minder werkuren
- **2** werkloos
- **21** niet-beroepsactief, waaronder
  - **2** zoekend, beschikbaar of subjectief werkend/werkloos
  - **6** arbeidsongeschikten
  - **3** huisvrouwen en -mannen
  - **5** studenten
  - **5** gepensioneerd en overig

Oost-Vlaanderen

100

- **80** aan het werk
  - **3** onvrijwillig minder werkuren
- **1** werkloos
- **19** niet-beroepsactief, waaronder
  - **2** zoekend, beschikbaar of subjectief werkend/werkloos
  - **5** arbeidsongeschikten
  - **3** huisvrouwen en -mannen
  - **4** studenten
  - **5** gepensioneerd en overig

Vlaams-Brabant

100

- **74** aan het werk
  - **2** onvrijwillig minder werkuren
- **3** werkloos
- **23** niet-beroepsactief, waaronder
  - **2** zoekend, beschikbaar of subjectief werkend/werkloos
  - **5** arbeidsongeschikten
  - **4** huisvrouwen en -mannen
  - **7** studenten
  - **5** gepensioneerd en overig

Takeaway 3. Uitdagingen hebben lokale diversiteit (2/2)

Update Vlaamse Arbeidsrekening is er!
Check onze nieuwsbrief en website.

	Werkzaamheidsgraad (%)	Werklozen i.d. bevolking (%)	Niet-beroepsactievengraad (%)
Midwest	80,8%	3,0%	16,3%
Vlaamse Ardennen	79,0%	3,2%	17,8%
Zuid-West-Vlaanderen	78,6%	3,3%	18,1%
Westhoek	78,2%	3,1%	18,7%
Regio Brugge	77,7%	3,4%	18,9%
Denderregio	77,4%	3,9%	18,7%
Rivierenland	77,3%	4,1%	18,6%
Regio Gent	77,1%	4,4%	18,4%
Oost-Brabant	77,0%	3,4%	19,6%
Halle-Vilvoorde	76,9%	3,8%	19,3%
Kempen	76,3%	4,0%	19,7%
Waasland	76,2%	4,1%	19,7%
Limburg	73,7%	4,1%	22,2%
Huy-Waremme	72,5%	7,6%	19,9%
Brabant Wallon	72,2%	7,1%	20,7%
Regio Antwerpen	72,1%	6,4%	21,5%
Regio Oostende	72,0%	5,3%	22,7%
Namur	69,7%	8,4%	21,8%
Luxembourg	69,3%	6,4%	24,3%
Wallonie Picarde	68,7%	7,5%	23,9%
Verviers	67,6%	9,2%	23,2%
Liège	62,7%	11,7%	25,6%
Hainaut Centre	61,8%	10,6%	27,6%
Communauté germanophone	61,1%	4,8%	34,1%
Hainaut Sud	61,1%	11,5%	27,4%
Brussels H. Gewest	60,2%	11,5%	28,3%

Takeaway 4. Grote nood aan data (investeringen)

- ▶ Doelstellingen en KPI's zijn cruciaal.
  - Hoe staan we ervoor?
  - Waar willen we heen?
  - Wanneer spreken we van succes?
- ▶ Om dit te monitoren zijn goeie data onontbeerlijk!
  - We botsen op heel wat data-issues
    - × Interpretatie GDPR maakt werken op datasets moeilijker
    - × Moeizame dataprocedures en mogelijkheden tot dataverwerking
    - × Ontbreken van bepaalde data-infrastructuur
    - × Geen extra prioriteit aan beleidsmonitoring
  - Nood aan apart dataverwerkingskader voor beleidsmonitoring
  - Nood aan voldoende capaciteit om lokale beleidsmonitoring verder uit te diepen, centraal en decentraal

Slotbeschouwing. De weg vooruit in 7 stappen.

- ▶ 1. Experimenteer maar evalueer en stuur bij
- ▶ 2. Investeer in data en monitoring
- ▶ 3. Gebruik de reeds aanwezige kennis
- ▶ 4. Werk samen
  - Over beleidsdomeinen heen
  - Binnen lokale eigenheid
  - Leer van (elkaars) successen en tegenslagen
- ▶ 5. Mandaat verkrijgen van individu én werkgever
- ▶ 6. Multipliceer de brugfiguur op lokale wijze
- ▶ 7. Breng een wervend verhaal
  - open de toegangspoorten tot werk voor iedereen!

